

ג ל י ר נ ו ת ל ע י ר ו ן י ב פ ר ש ת ה ש ב ר ע
 ערוכים בידי נחמה ליבוביץ
 שנה חמישית
 יוצא לאור ע"י מוסד תורה והשכלה למבוגרים ולנוער
 הסתדרות נשי מזרחי באמריקה.

מצורע (תש"ו) י"ד ל"ג - נד (נגעי בתים)

א. רמב"ם הלכות טומאת צרעת ט"ז י': הצרעת הוא שם האמור בשותפות, כולל ענינים הרבה שאין דומים זל"ז, שהרי לובן עור האדם קרוי צרעת, ונפילת קצה שער הראש או הזקן קרוי צרעת ושנוי עין הכנדים או הבתים קרוי צרעת. וזה השנוי האמור בכנדים ובבתים שקראתו תורה צרעת בשותפות השם אינו מונהגו של עולם, אלא אות ופלא היה בישראל, כדי להזהירן משון הרע, שהמספר בלשון הרע משתנות קירות ביתו. אם חזר בו - יטהר הבית; אם עמד ברשעו עד שהותץ הבית - משתנין כלי העור שבביתו שהוא יושב וסוכב עליהם. אם חזר בו - יטהרו ואם עמד ברשעו עד שישרפו - משתנה עורו ויצטרע ויהיה טובדל ומפורט לבדו עד שלא יתעסק בשיחת הרשעים שהוא הליצנות ולשון הרע. ועל ענין זה מזהיר בתורה ואומר (דברים כ"ד ח'): השמר בנגע הצרעת זכור את אשר עשה ה' אלוקיך למרים בדרך. הרי הוא אומר: התבוננו מה אירע למרים הנביאה שדברה באחיה שהיתה גדולה ממנו בשנים וגדלתו על ברכיה וסכנה בעצמה להזילו מן היט, והיא לא דברה בגנותו אלא טעתה - שהטותהו לשאר נביאים והוא לא הקפיד על כל הדברים האלו שנ' (במדבר י"ב ב') "והאיש משה ענו מאד", ואעפ"כ מיד נענשה בצרעת, קל וחמר לבני אדם הרשעים הספשים שמרבים לדבר גדולות ונפלאות, לפיכך ראוי למי שרוצה לכון אורחיו להתרחק משיבתו ומלדבר עמוהן, כדי שלא יתפס אדם ברשת רשעים וסכלותם. וזה דרך ישיבת הלצים הרשעים, בתחילה מרבים בדברי הבאי כענין שנ' (קהלת ה' ב'): "וקול כסיל ברב דברים", ומתוך כך באים לספר בגנות הצדיקים, כענין שנ' (תהלים ל"א י"ט): "תאלמנה שטתי שקר הדוברות על צדיק עתק", ומתוך כך יהיה להם הרגל לדבר בנביאים ולתת דופי בדבריהם, כענין שנ' (דברי הימים ב' ל"ו) ויהיו מלעיבים במלאכי וברזים דברים ומתעתעים בנביאיו; מתוך כך באים לדבר כאלוקים וכופרין בעיקר כענין שנ' (מלכים ב' י"ז): "ויתפארו בני ישראל דברים אשר לא כן על ה' אלוקיהם. והרי הוא אומר (תהלים ע"ג ט') "שתו בשמים פיהם ולשונם תהלך בארץ". מי גרם להם לשית בשמים פיהם? לשונם שהלכה תחילה בארץ. זוהי שיחת הרשעים שגורמת להם ישיבת קדנות וישיבת כנסיות של עמי הארץ וישיבת בתי מסתאות עם שותי שכר. אבל שיחת כשרי ישראל אינה אלא בדברי תורה וחכמה, ולפיכך הקב"ה עוזר על ידן ומזכה אותן בה, שנ' (מלאכי ג' ט"ז) "אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי ה' ולחושבי שמו."

1. הסבר את המליט המסומנות בקו.
 2. היכן מציינו בתורה דמי לכך, שצרעת באה על לשון הרע מלבד במקום המובא לעיל?
 3. השוה לדבריו את הסברו של הרלב"ג לנגעי בתים (המובא בגליון תזריע תש"ו), שרבים מן הווקרים החדשים מסכימים עמו. תופעה טבעית זו המתוארת בדברי הרלב"ג היתה כמובן ידועה גם לרמב"ם ואעפ"כ פרש מה שפירש. התוכל להסביר את דעתו (ביחוד החל מן "וזה השנוי...")?
- ב. השוה את הפסוקים הבאים:
- נאמר בנגעי אדם: י"ג ב': אדם כי יהיה בעור בשרו שאר...
 בנגעי בגדים: " מ"ז: והבגד כי יהיהכו נגע...
 " בתים: י"ד ל"ז: ... ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אווזתכמ.
- הסבר, מהי סבת השנוי בנגעי בתים ולמה לא נאמר גם כאן והבית כי יהיה בו נגע צרעת?

יש לשלוח תשובות (גם שאלות) לדר' נחמה ליבוביץ, קרית משה, ירוסלים.